

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1958

Vyhlášené: 06.09.1958 Časová verzia predpisu účinná od: 01.10.1958 do: 30.06.1964

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

48

Vládne nariadenie

z 20. augusta 1958

**o úprave penzijných nárokov založených na záväzkoch rozpočtových a
hospodárskych organizácií**

Vláda Československej republiky nariaďuje podľa § 87 zákona č. 55/1956 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej len „zákon“):

§ 1

Všeobecné ustanovenia

Penzijnými nárokmi podľa tohto nariadenia sa rozumejú:

- a) penzijné nároky náležiacie zamestnancom zo zmluvného záväzku zamestnávateľa, čítajúc do toho i penzijné nároky bývalých zamestnancov na zabranom alebo konfiškovanom majetku pôdohospodárskom, pokiaľ sa tieto nároky neupravili osobitnými predpismi (ďalej len „zmluvné penzijné nároky“),
- b) penzijné nároky z dôvodu náhrady škody, ktorá bola zamestnancom spôsobená na nárokoch z dôchodkového zabezpečenia (poistenia) tým, že zamestnávateľ nedodrжал predpisy o sociálnom poistení (ďalej len „náhradné penzijné nároky“),
pokiaľ sú z týchto penzijných nárokov zaviazané rozpočtové organizácie alebo hospodárske organizácie štátneho alebo družstevného socialistického sektora (ďalej len „organizácie“).

§ 2

(1) Štátny úrad sociálneho zabezpečenia vyrovná penzijné nároky uvedené v § 1, pokiaľ boli organizáciou uznané alebo pokiaľ boli právoplatne určené súdom; vyrovná ich podľa stavu k 1. októbru 1953 v rozsahu a za podmienok určených v ďalších ustanoveniach tohto nariadenia.

(2) Štátny úrad sociálneho zabezpečenia môže odmietnuť vyrovnanie penzijných nárokov právne nepodložených alebo nedostatočne preukázaných, i keď sa organizáciou uznali.

(3) Penzijné nároky, pokiaľ prevyšujú rozsah určený v tomto nariadení, ako aj penzijné nároky, ktoré Štátny úrad sociálneho zabezpečenia odmietne vyrovnáť (odsek 2) zanikajú.

(4) Penzijné nároky prevzaté na vyrovnanie Štátnym úradom sociálneho zabezpečenia a prislúchajúce osobám, na ktoré sa vzťahuje § 1, ako aj pozostalým po týchto osobách, môžu komisie sociálneho zabezpečenia rád okresných národných výborov upraviť za tých istých podmienok a v rovnakom rozsahu, ako môžu upraviť dôchodok zo sociálneho zabezpečenia podľa čl. IV zákona č. 41/1958 Zb. o niektorých zmenách v sociálnom zabezpečení alebo podľa zákona č. 40/1958 Zb. o úprave dôchodkov niektorých odsúdených osôb.

Zmluvné penzijné nároky

§ 3

(1) Zo zmluvných penzijných nárokov sa zachovávajú

- a) nároky na dôchodok starobný a invalidný,
- b) nároky na dôchodok vdovský a sirotsky, ak tieto dôchodky boli priznané alebo podmienky pre ich priznanie boli splnené už pred 1. októbrom 1958; Štátny úrad sociálneho zabezpečenia môže však pri vyrovnaní zmluvných penzijných nárokov priznať z dôvodov hodných osobitného zreteľa vdovské a sirotské dôchodky i v prípadoch, v ktorých podmienky pre ich priznanie sa splnili až po 30. septembri 1958.

(2) Zmluvné penzijné nároky sa zachovávajú až do výšky

- a) 250 Kčs mesačne, ak ide o starobný alebo invalidný dôchodok,
- b) 125 Kčs mesačne, ak ide o vdovský dôchodok alebo o dôchodok úplnej siroty,
- c) 62,50 Kčs mesačne, ak ide o dôchodok polosiroty;
naturalne požitky sa pritom započítavajú sumou určenou podľa všeobecných predpisov o oceňovaní naturálnych požitkov.

(3) Ak sa stretne niekoľko zmluvných penzijných nárokov, platí ustanovenie odseku 2 pre ich úhrn.

(4) Dôchodky zo zmluvných penzijných nárokov, ktorých vyrovnanie prevezme Štátny úrad sociálneho zabezpečenia, sa poskytujú ako príplatky k dôchodkom podľa predpisov o sociálnom zabezpečení.

(5) Dôchodky zo zmluvných penzijných nárokov zamestnancov II. a III. pracovnej kategórie sa znižujú o sumu, o ktorú úhrn dôchodku z dôchodkového zabezpečenia (poistenia) a dôchodku zo zmluvného penzijného nároku prevyšuje 85 % priemerného ročného zárobku. Pozostalým po zamestnancovi, ktorý by mal nárok na dôchodok zo zmluvného penzijného nároku znížený podľa predchádzajúcej vety, náležia zo zmluvného penzijného nároku dôchodky pozostalých vypočítané zo zníženého dôchodku; to platí aj pre dôchodky pozostalých po dôchodcovi.

(6) Ak požívateľovi dôchodku zo zmluvného penzijného nároku nenáleží dôchodok toho istého druhu ani z dôchodkového zabezpečenia, ani z penzijného nadlepšenia, vzťahuje sa obmedzenie určené v odseku 2 len na časť, o ktorú dôchodok zo zmluvného penzijného nároku prevyšuje

- a) sumu 400 Kčs mesačne, ak ide o dôchodok starobný alebo invalidný,
- b) sumu 240 Kčs mesačne, ak ide o dôchodok vdovský alebo o dôchodok úplnej siroty,
- c) sumu 120 Kčs mesačne, ak ide o dôchodok polosiroty.

Ustanovenie odseku 3 platí aj v týchto prípadoch.

(7) Ustanovenia odsekov 1 až 6 platia aj o nárokoch na doplatky dôchodkov zo zmluvných penzijných nárokov. Štátny úrad sociálneho zabezpečenia neposkytuje doplatky za dobu pred 1. januárom 1958.

§ 4

(1) Dôchodok zo zmluvného penzijného nároku náleží len za podmienok platných podľa zákona pre vznik a trvanie nároku na dôchodok toho istého druhu z dôchodkového zabezpečenia.

(2) K starobnému dôchodku poskytovanému vo výške jednej tretiny (§ 10 ods. 4 a 5 zákona) a k čiastočnému invalidnému dôchodku dôchodok zo zmluvného penzijného nároku nenáleží.

(3) Ustanovenie § 49 zákona o zabezpečení dôchodcov v nemoci platí aj pre požívateľov dôchodku uvedených v § 3 ods. 6.

Náhradné penzijné nároky

§ 5

(1) Náhradné penzijné nároky osôb, ktoré nie sú k 1. októbru 1958 dôchodcami podľa predpisov o sociálnom zabezpečení, sa vyrovnajú tak, že sa nepoistená doba [§ 1 písm. b)] bude považovať za dobu zamestnania podľa § 6 zákona.

(2) Dôchodky plynúce z náhradného penzijného nároku osôb, ktoré sú k 1. októbru 1958 dôchodcami podľa predpisov o sociálnom zabezpečení, sa pri ich prevzatí Štátnym úradom sociálneho zabezpečenia zlučujú v doterajšej výške s dôchodkami poskytovanými podľa uvedených predpisov.

(3) Dôchodky plynúce z náhradného penzijného nároku, popri ktorých neprislúcha dôchodok toho istého druhu ani z dôchodkového zabezpečenia, ani z penzijného nadlepenia, sa od 1. januára 1958 zvyšujú podľa ustanovení vládneho nariadenia č. 53/1956 Zb. o zvýšení niektorých dôchodkov z dôchodkového zabezpečenia. Pre ďalšie trvanie nároku na tieto dôchodky a pre zabezpečenie ich požívateľov v nemoci platia obdobne ustanovenia §§ 39 až 49 zákona.

(4) Obdobne podľa ustanovení predchádzajúcich odsekov budú vyrovnané penzijné nároky, ktoré získali zamestnanci na Slovensku podľa zmlúv so svojimi zamestnávateľmi do 31. decembra 1921.

(5) Štátny úrad sociálneho zabezpečenia neposkytuje doplatky dôchodkov z náhradných penzijných nárokov za dobu pred 1. januárom 1958.

Spoločné ustanovenia

§ 6

(1) Štátny úrad sociálneho zabezpečenia určí vyhláškou v Úřednom liste, ktoré osoby oprávnené zo zmluvných penzijných nárokov, v akej lehote a akým spôsobom sú povinné na ňom svoj zmluvný nárok prihlásiť.

(2) Ak osoby, ktorým sa uloží prihlasovacia povinnosť podľa odseku 1, neprihlásia svoj zmluvný nárok v predpísanej lehote, nárok zanikne.

(3) Náhradný penzijný nárok sa musí uplatniť proti zaviazanej organizácii najneskoršie do jedného roku od priznania dôchodku z dôchodkového zabezpečenia, inak zanikne.

§ 7

Štátny úrad sociálneho zabezpečenia vyrovná penzijné nároky, z ktorých sú zaviazané organizácie štátneho socialistického sektora, bez náhrady; uvedené organizácie sú však povinné odviešť do štátneho rozpočtu účelové imanie alebo rezervy určené na plnenie týchto svojich záväzkov. Organizácie družstevného socialistického sektora sú povinné odviešť do štátneho rozpočtu plnú úhradu potrebnú na vyrovnanie.

§ 8

Organizácie sú povinné plniť svoje záväzky z právne podložených a dostatočne preukázaných penzijných nárokov i po 30. septembri 1958 až do dňa, ktorým Štátny úrad sociálneho zabezpečenia prevezme vyrovnanie týchto nárokov; pritom musia organizácie dbať na ustanovenia § 3 a § 4 ods. 1 a 2. Štátny úrad sociálneho zabezpečenia nahradí organizáciám sumy vyplatené pri plnení uvedených záväzkov za dobu od 1. októbra 1958.

§ 9

Dôchodky z penzijných nárokov sa nezdaňujú; ustanovenie § 82 ods. 1 zákona platí obdobne.

§ 10

Ustanovenia §§ 3 až 5 platia aj v prípadoch, v ktorých Štátny úrad sociálneho zabezpečenia prevzal vyrovnanie penzijných nárokov pred 1. októbrom 1958.

§ 11

Štátny úrad sociálneho zabezpečenia môže v dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi určiť, ktoré organizácie sa považujú na účely tohto nariadenia za rozpočtové alebo hospodárske organizácie štátneho alebo družstevného socialistického sektora.

§ 12

Štátny úrad sociálneho zabezpečenia môže vydať vyhláškou v Úřednom liste predpisy potrebné na vykonanie tohto nariadenia, najmä predpisy

- a) o súčinnosti zaviazaných organizácií pri vykonávaní tohto nariadenia,
- b) o určení zmluvných penzijných nárokov zamestnancov, u ktorých nebudú k 1. októbru 1958 splnené podmienky pre priznanie dávky,
- c) o súbehu zmluvného penzijného nároku s nárokom (dôchodkom) z penzijného nadlepšenia,
- d) o odchylných podmienkach pre vznik a trvanie zmluvného penzijného nároku osôb, ktoré nemajú nárok na dôchodok toho istého druhu ani podľa predpisov o sociálnom zabezpečení, ani podľa predpisov o penzijnom nadlepšení.

§ 13

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. októbrom 1958; vykoná ho predseda Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia v dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Široký v. r.

